

1. TRETJI SESTANEK PROJEKTNE SKUPINE

Tretji sestanek projektne skupine je potekal 19. maja na spletu. Člani projektne skupine smo se odločili, da zaradi pandemije Covida-19 izvedemo spletni sestanek, na katerem smo se pogovarjali o implementaciji aktivnosti projekta ter prihodnjih nalogah in rezultatih. Prediskutirali smo tudi tri regionalne študije primera o trendih napotovanja državljanov tretjih držav na delo v gradbeništvu v EU. Povzetke študij predstavljamo v nadaljevanju.

2. REGIONALNA ŠTUDIJA PRIMERA I

Avtorji Sonila Danaj, Leonard Geyer, Sanja Cukut Krilić, Kristina Toplak in Mojca Vah Jevšnik v poročilu z naslovom ["From Bosnia and Herzegovina to Austria via Slovenia: migration and posting of third country nationals in the EU"](#) preučujejo glavne značilnosti trenda napotovanja državljanov tretjih držav na čezmejno opravljanje storitev v regiji. Rezultati študije nakazujejo na izrazit vpliv dejavnikov odbijanja in privlačevanja (t. i. push-pull) med državo izvora (BiH), državo, ki zaposluje in napotuje delavce (SI) in državo, ki sprejema napotene delavce (AT). Zaradi izkušenj z ekonomsko in politično nestabilnostjo in nesigurnostjo se delavci iz BiH odločajo za mobilnost in izseljevanje v bližnjo Slovenijo, ki delavcem iz nekdanje Jugoslavije odpira svoj trg dela. Gradbena podjetja v Sloveniji jih napotujejo skupaj s slovenskimi delavci in tako v širši evropski gradbeni industriji nastopijo kot konkurenčno cenejši ponudniki storitev. Tako spreminjajo napotovanje kot občasno opravljanje storitev v rastoč poslovni model. Četudi imata Slovenija in Avstrija, ugotavljajo avtorji, strožja pravila zaposlovanja in v primeru slednje tudi univerzalno veljavno kolektivno pogodbo, se nekatere neregularne in izkoriščevalske prakse zaposlovanja prenašajo iz države izvora v državo članico EU, ki delavce napotuje, in v državo, ki jih sprejema.

3. REGIONALNA ŠTUDIJA PRIMERA II

Avtorica poročila "[From Morocco and Tunisia to Belgium via Italy: migration and posting of third country nationals](#)" Rossana Cillo poudarja, da zaposlovanje državljanov tretjih držav kot napotениh delavcev v belgijskem gradbeništvu predstavlja začetek nove faze zniževanja cene dela, kar zadeva tako domačo delovno silo kot tudi napotene delavce iz držav EU. Belgijska podjetja so prevzela poslovni model, ki povečuje fleksibilnost in znižuje stroške dela, tako da vključuje italijanska gradbena podjetja, ki v Belgijo napotujejo delavce. Italijanska podjetja ponujajo nižje stroške in večjo fleksibilnost prav zaradi večjega števila kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev, ki so izgubili delo v gradbeni dejavnosti zaradi ekonomske krize leta 2008. Poročilo izpostavlja, da so napoteni državljani tretjih držav pogosto žrtve izsiljevanja prav zaradi njihovega prekarnega migracijskega položaja in/ali njihove ekonomske ranljivosti.

4. REGIONALNA ŠTUDIJA PRIMERA III

Kairit Kall, Anita Brzozowska, Nathan Lillie, Kamil Matuszczyk in Justyna Salamońska so soavtorji tretjega poročila z naslovom "[From Ukraine to Finland and Estonia via Poland: Migration and posting of third country nationals](#)". V povezavi z napotovanjem v regiji izpostavljajo predvsem z zakonodajo povezane izzive. Med temi so primeri napotениh državljanov tretjih držav, ki so izpostavljeni večkratnim kršitvam, in le-te so hujše kot tiste, ki so jim ponavadi izpostavljeni napoteni delavci držav članic EU. Avtorji trdijo, da čeprav do napotovanja prihaja iz različnih razlogov (skupaj z razlikami na trgu dela med državami, ki napotujejo in državami, ki sprejemajo delavce, vzpostavljenimi migracijskimi potmi in naraščajočo migracijsko industrijo), obstajajo očitni dokazi, da si nekatera podjetja prizadevajo pridobiti konkurenčno prednost, tako da se izogibajo nadzoru in se ne odločajo za dražje in bolj zapleteno direktno zaposlovanje migrantov. Tak način napotovanja vzpodbuja tudi dejstvo, da je veliko državljanov tretjih držav pripravljeno delati pod težjimi pogoji in za manjše plačilo. Zaradi slabe preglednosti nad vse večjim številom podizvajalcev in posrednikov so delavci slabo zaščiteni pred kršitvami in zelo ranljivi.

5. DOGODKI, KI SLEDIJO

V pripravi je **primerjalno poročilo**, ki bo temeljilo na rezultatih treh regionalnih študij primerov in bo vključevalo tudi priporočila za odločevalce na nacionalni in EU ravni. Partnerji bodo pripravili tri **poročila o regionalnih politikah (policy briefs)** s priporočili za različne deležnike, ki jih bomo jeseni 2020 najširše distribuirali. Glavne rezultate bomo predstavili na **zaključni mednarodni konferenci**, ki bo organizirana v drugi polovici leta 2020.

6. KONTAKT

Koordinatorica projekta: Mojca Vah Jevšnik (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti), mvah@zrc-sazu.si

Oseba odgovorna za komunikacijo in diseminacijske aktivnosti: Anita Brzozowska (Univerza v Varšavi, Center za raziskovanje migracij), anita.brzozowska@uw.edu.pl

Koordinatorji pri partnerskih organizacijah:

- Sonila Danaj (Evropski center za socialno politiko in raziskave, Avstrija), danaj@euro.center.org
- Fabio Perocco (Univerza Ca' Foscari Benetke, Italija), fabio.perocco@unive.it
- Nathan Lillie (Univerza Jyväskylä, Finska), nathan.a.lillie@jyu.fi
- Justyna Salamonska (Univerza v Varšavi, Center za raziskovanje migracij), jj.salamonska@uw.edu.pl

Ta publikacija je prejela finančno podporo iz Programa Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije »EaSI« (2014 – 2020). Dodatne informacije so na voljo na: <http://ec.europa.eu/social/easi> Vsebina te publikacije ne odraža nujno uradnega stališča Evropske komisije.